

[Handelsministeren.]

myndighed, og en sådan afgørelse kan, ligesom monopolrådets afgørelser, ikke indbringes for handelsministeren, men kun for monopolankenævnet og derefter med rekurs til domstolene. Det er altså alene tilsynets ansvar i dets egenskab af monopoltilsyn, det her drejer sig om, og det er alene tilsynets ansvar i denne egenskab, om man ved indgreb over for renteaftalen skal søge at få rentemarginalen nedsat.

Tilsynet har givet mig følgende begrundelse for, at der ikke er skredet ind, som jeg skal citere fra tilsynets skrivelse:

„Tilsynet har naturligvis bemærket, at indlånsrenten ved den ændring af renteaftalen, der var en følge af diskonto-forhøjelsen i maj 1969, ikke fulgte diskon-toen op med 2 pct., men kun hævedes med 1-1¼ pct. Når man ikke foretog sig noget over for pengeinstitutterne i den anledning, skyldtes det i første række, at man i konsekvens af den hidtil fulgte linje, hvorefter eventuelle indgreb i aftalen skulle koordineres med Danmarks Nationalbanks pengepolitik, var i forbindelse med Nationalbanken, som havde den opfattelse, at pengepolitiske hensyn talte imod en større forhøjelse af indlånsrenten, og at man i øvrigt ventede, at udlånsrenten i betydeligt omfang ikke ville blive forhøjet med de fulde 2 pct. Tilsynet mente i den foreliggende meget ekstraordinære situation ikke at kunne anlægge nogen anden vurdering. Man tog herved i betragtning, at der forhandlede med pengeinstitutternes organisationer om ændringer, der ville gøre aftalen mindre bindende for de enkelte pengeinstitutter end tidligere.

Om resultatet af disse forhandlinger henviser tilsynet til den i folketinget omdelte beretning af 5. september 1969 om den af tilsynet i henhold til monopolloven udøvede virksomhed.“

Jeg kan henholde mig til denne udtalelse.

Dagmar Andreasen: Jeg takker for redegørelsen; det er jo ikke særlig tilfredsstillende at få at vide, at det har man faktisk ikke rigtig nogen indflydelse på, men det må jeg naturligvis tage til efterretning.

Jeg har imidlertid forstået, at aftalen om, at ikke alle udlånsrenter steg med 2 pct., mest

praktiseredes sådan, at renten af de kortfristede lån godt nok blev hævet med 2 pct., men de langfristede gjorde det ikke. Derfor har jeg lyst til at spørge handelsministeren, hvis handelsministeren i øvrigt er i stand til og finder sig berettiget til at svare på det: er det ikke en uheldig udvikling? Så må det jo blive i bankernes interesse at give kortvarige lån i stedet for de mere langfristede, og er det ikke det, vi har oplevet i sommer med en uheldig udvikling af vor handelsbalance til følge?

Handelsministeren (Knud Thomsen): Jeg er i virkeligheden ikke i stand til at besvare fru Dagmar Andreasens tillægsspørgsmål, for det ville fordre, at jeg var langt mere inde i en banks daglige liv, end jeg er og nogen sinde håber at komme. Der er vel nok nogen sandsynlighed for, at langvarige lån behandles noget lemfældigere end kortvarige lån; jeg forstod, at det var det, fru Dagmar Andreasen ikke ønskede skulle være tilfældet. Det kan jo have betydelig større effekt i skadelig henseende, hvis rentemarginalen bliver størst for de langvarige lån, mens de kortvarige lån, bl. a. hyppigt til forbrugsformål, vel må kunne betale den fulde rentemarginal, altså den højeste rentesats.

I øvrigt er jeg ude af stand til at kritisere eller kommentere tilsynets afgørelser, lige så lidt som jeg kan kritisere eller kommentere afgørelser, truffet af det normale monopoltilsyn i Nørregade, som man populært siger, da loven simpelt hen lægger myndigheden hos disse instanser med rekurs til monopolankenævnet og domstolene. En eventuel klage vil derfor gå denne vej og vil ikke passere mig.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af et udvalg til at foretage en gennemgang af forbrugsbeskatningen [af Aksel Larsen m. fl.]

(Forslaget til folketingsbeslutning (nr. XII) findes i tillæg A. sp. 959, fremsættelsen i tidenden sp. 570).

Forslaget sættes til forhandling.

Finansministeren (Poul Møller): Da folketinget i efteråret 1968 gennemførte en ændring af chokoladeafgifterne, besluttede tinget den 6. december 1968, at det udvalg, der havde behandlet dette forslag, skulle blive siddende folketingsåret ud, for at man i denne periode kunne arbejde med andre afgiftsproblemer, og udvalget udbad sig og fik i forårets løb tilstillet et omfattende materiale. Jeg anser det for rimeligt, om det arbejde, der dengang blev påbegyndt i folketingsudvalget, også kan fortsætte i denne samling, således at vi kan få et samarbejde mellem regeringen og folketingets partier om det, som forslagsstillerne kalder en kulegravning af forbrugsafgifterne. Jeg er derfor indstillet på at fortsætte dette arbejde og altså på at anbefale forslagsstillerens forslag til vedtagelse. Jeg ser dog gerne en kortvarig udvalgsbehandling, for at vi nærmere kan drøfte sammensætningen af det udvalg, der skal nedsættes, og kommissoriet for udvalget.

Egon Jensen: Jeg har tidligere flere gange på mit partis vegne anmodet finansministeren om at hjælpe med til, at vi i et folketingsudvalg virkelig fik mulighed for en saglig drøftelse af forbrugsbeskatningen. Derfor er der ingen problemer for os i at anbefale dette forslag om at nedsætte et udvalg til at foretage en gennemgang af forbrugsbeskatningen, og finansministeren har altså også her fra talerstolen allerede givet tilsagn om at støtte tanken om et sådant udvalg.

Men det er ikke nok bare at gennemgå forbrugsbeskatningen, hvis der ikke samtidig er mulighed for at komme igennem med eventuelle forslag om ændringer. Hidtil har situationen været den, at finansministeren har erklæret sig villig til at gennemgå forbrugsskatterne, men det er ham og ham alene, der kommer med forslag til ændringer. Så kender vi situationen: efter at først regeringen og derefter regeringens folketings-

grupper har vedtaget og godkendt forslagene, er der kun tilbage det rent formelle, at folketinget skal ekspedere forslagene uden ændringer gennem tre behandlinger i tinget. Det er ikke tilfredsstillende, og slet ikke at oppositionen ikke har nogen som helst indflydelse på afgiftslovgivningen.

Den hidtidige linje har været, at man ændrer afgifterne, så der kun er tale om en stykafgift eller vægtafgift eller en afgift efter procentindhold i spiritus uden noget som helst hensyn til, om det er en dyr eller en billig vare, der er tale om. Vi har den opfattelse, at værdibeskatningsprincippet på samme måde som momsens må med ind i beskatningen, da det ikke kan være lige gyldigt, med hvilken vægt afgiften ligger på de forskellige varer. Finansministeren nævnte chokoladeafgifterne; både her og for spiritusafgifterne har linjen hidtil været, at man har gjort de dyre varer billigere, og til gengæld har man gjort de billige varer betydelig dyrere.

Det må erkendes, at vort punktskatte-system har udviklet sig i forskellige, ikke altid særlig hensigtsmæssige spring, og det har vi alle sammen et ansvar for. Derfor er der så meget mere rimelighed i at foretage en justering, selv om det er vanskeligt. Vi har fået en del materiale i det udvalg, som fortsatte arbejdet efter chokoladeafgifternes vedtagelse. Men vi savner et tilsagn om, at der virkelig kan komme noget positivt ud af en sådan kulegravning, at vi ikke bare gennemgår området og konstaterer, at sådan er det altså: Jeg kan ikke her sige, hvor man eventuelt skal ændre afgifterne; men hvis finansministeren ville give et velvilligt tilsagn om, at der ud af dette udvalgsarbejde virkelig kunne komme noget positivt til behandling her i salen; ja, så var der i hvert fald nået et resultat.

Selv om jeg ikke kan sige, hvor ændringerne skal foretages, kan jeg dog pege på ét afgiftsområde, hvor der er mulighed for en ændring både til gavn for forbrugerne og til gavn for finansministeren — og så kan finansministeren i mellemtiden, indtil

[Egon Jensen.]

vi kommer til udvalget, yderligere spekulere over og arbejde med dette spørgsmål. Det drejer sig om benzinafgiften. I øjeblikket er det sådan, at benzinafgiften i alt er 71 øre; der er en afgift, der går til vejfonden, og en tillægsafgift, og de to er af nogenlunde ensartet størrelse. Men denne afgift hviler med samme vægt på al benzin uden hensyn til, hvilken engrospris benzinen sælges til. Der er reelt ikke tale om konkurrence på det område, og et af regeringens fornemste mål er ellers efter dens eget udsagn fri konkurrence. Her er der altså mulighed for at gøre noget. I øjeblikket er vi, bortset fra nogle enkelte selskaber, heldigvis fritaget for de utiltalende reklamelotterier på benzinområdet. Men de skal nok komme igen på et eller andet tidspunkt. Vi mener, at der vil være rinelighed i at foretage en omlægning fra literbeskatning til værdibeskatning, hvorved konkurrencen kommer tydeligere frem. Jeg er godt klar over, at vi ikke kan tage springet helt over til den fulde værdiafgift, som ville indebære en afgiftsprocent på over 200 og betyde, at for hver øre, benzinprisen nedsættes, nedsættes afgiften med 2 øre, altså en direkte konkurrence på afgiften. Men der er jo alle muligheder mellem 0 og 200 pct.; man kan konvertere en del af literafgiften til værdiafgift.

Det har med mellemrum vist sig, at selskaberne har været i stand til at nedsætte priserne med indtil 5 øre pr. liter, så der må med en værdi- og literbeskatning være muligheder for konkurrence. Når afgiften er ens uanset engrosprisen, synes f. eks. 5 øre i forskel i udsalgsprisen ikke at være noget særligt, men i realiteten er der tale om en stor prisforskel, som blot udviskes af den ensartede literafgift. Forenede Danske Motorejere og andre forbrugerorganisationer har understreget, at der reelt ikke er tale om konkurrence på benzinmarkedet, idet 3-4 selskaber behersker 90 pct. af omsætningen, og så vidt det er os bekendt, har ingen af disse selskaber i modsætning til de små benzinselskaber fremvist regnskabsmæssigt overskud her i landet.

Vi har tidligere fremført tanken om en omlægning, men er blevet mødt med en negativ indstilling hertil fra ministerens side. Man hævder, at 1 øres nedgang i

prisen vil betyde 2 øre mindre i afgift, og at det ville være urimeligt. Der kunne også være tale om prisstigninger på grund af international uro. Det finder vi også urimeligt, og vi tænker os som tidligere nævnt heller ikke en fuld værdiafgift. Men rent bortset herfra kan vi tage ganske roligt på spørgsmålet om stigninger på grund af international uro. Der er efterhånden fundet mange oliefelter mange forskellige steder, og med de store tankere, man har til at transportere olie og benzin, vil uro et enkelt sted ikke have nogen indflydelse på prisen mere.

Man har også hævdet, at større selskaber kunne starte en priskrig og derigennem kvæle de mindre selskaber. Hertil er at sige, at der er et gammelt ord, der siger, at bordet fanger, og kan man i en konkurrencesituation sælge særlig billigt, er der grund til at se på, om man ikke også kan gøre det på længere sigt. Det er forbrugerne, det drejer sig om. Danmark importerer 2 milliarder liter benzin, og ved bare 1 øres nedsættelse er der tale om 20 mill. kr. i valutabesparelse. Her har finansministeren altså en chance for at vise, at han virkelig er forbrugervenlig, hvis ministeren alvorligt vil gå ind på disse tanker.

Ifølge partiet venstres pressetjeneste udtalte hr. Per Møller den 13. august 1969 bl. a. om benzinafgiften:

„Reelt bestemmer staten vilkårene for benzinhandelen, og et afgørende medansvar for besynderlighederne falder derfor tilbage på den og lovgivningen, f. eks. dette, at 10 pct.s nedsættelse af prisen kun bliver til 3-4 pct.“

Og hr. Per Møller slutter:

„Regeringen er for tiden i gang med en reform af hele afgiftsbeskatningen, og der er bestemt ingen grund til, at benzinafgiften holdes uden for disse overvejelser.“

Det var altså et af venstres ærede medlemmer, der udtalte sig, og jeg kan sige, at jeg er enig med hr. Per Møller. Jeg håber også, finansministeren er det.

Jeg har her peget på et enkelt område, som trænger til en ændring. Der er ingen tvivl om, at der er punktskatter, der er blevet for høje, og at der er andre, som måske kan tåle et bette nøk opefter eller måske bør blive stående. Finansministeren

[Egon Jensen.]

har tidligere udtalt sympati for at afskaffe afgiften på papir og pap, men dengang havde finansministeren ikke noget at have sin sympati i. Nu har vi i mellemtiden fået gennemført stempeloven; finanskassen har fået nogle flere penge, og derfor spørger jeg finansministeren: er der nu ikke kommet så mange penge i kassen, at man kan afskaffe denne særavgift på papir- og papvarer?

Jeg skal i øvrigt ikke forlænge mit indlæg ved at gentage det, jeg har været inde på ved tidligere lejligheder, men skal bare sige, at jeg på mit partis vegne kan anbefale dette forslag til velvillig behandling.

Hans Kjær: Det er allerede med henvisning til behandlingen af chokoladeafgiften nævnt, at regeringen og folketinget successivt har gennemført revision af den gældende punktafgiftslovgivning. For momslovgivningens vedkommende forholder det sig sådan, at der endnu er det uløste problem med kommunemomsen; det blev henvist til et nyt udvalgsarbejde, og man kan vel forvente, at der kommer et lovgivningsinitiativ herom i denne samling.

Jeg nævner ikke disse ting for at tage afstand fra det forslag, vi har til behandling her. I min gruppe finder vi, at der er behov for et dyberegående arbejde med afgiftslovgivningen, men et udvalg som det foreslåede må påregne et langsigtet og derfor også et langvarigt arbejde. Når jeg derfor nu kan udtrykke mit partis velvillige tilslutning til, at man tager spørgsmålet op, vil jeg understrege, at det er vor opfattelse, at et udvalg af denne karakter ikke må virke som en bremse for en fortsat teknisk revision, der tager rationelle hensyn til såvel den offentlige administration som til det erhvervsliv, der skal svare for afgifternes oprævning.

Det giver mig anledning til at sige til hr. Egon Jensen, at når hr. Egon Jensen her nærmest foretager en slags første behandling af et lovforslag om omlægning af benzinafgifterne, er det naturligvis noget, der kan indgå i et udvalgsarbejde, og den påpegede måde, det kan gøres på, kan måske nok have sine fordele. Men der vil i hvert fald ikke være tale om fremme af en rationel arbejdsgang, hverken i admini-

strationen eller i det erhvervsliv, der skal arbejde med det. Man bør dog betænke, at det er de samme forbrugere, der også skal betale de omkostninger, der løber på ved en urationel lovgivning.

Forslaget her giver udtryk for, at udvalgsarbejdet skal ske i samråd med finansministeren, og det ser jeg som en klar erkendelse af, at det foreslåede udvalg ikke skal søge at føre finanspolitik. Ud fra opgavens karakter er det muligt, at et udvalg som det foreslåede skal have en anden sammensætning end den, man normalt kender, idet man måske bør søge mere direkte medvirken af tekniske eksperter. Det er jo et stort og mere indviklet område, end man normalt arbejder med i et almindeligt folketingsudvalg.

Men jeg skal tilsige mit partis positive medvirken til i et udvalgsarbejde at få afklaret, hvordan det foreslåede udvalg bedst kan løse en opgave som den tilsigtede.

Jens Frandsen: Venstre kan tiltræde forslaget til folketingsbeslutning om nedsættelse af et udvalg til at studere forbrugsbeskatning og, som hr. Aksel Larsen siger, særlig punktskatterne. Vi vil gerne være med til at se på det hele. Det er jo en kendt sag, at hr. Aksel Larsen længe har haft den interesse. Det har vi andre også haft, og det mener jeg der er ført bevis for igennem det arbejde, der er sket i det sidste års tid. Vi fortsætter meget gerne dette arbejde; vi ser gerne en rationalisering og modernisering af de områder, hvor dette kan gøres, og vi møder til arbejdet med et åbent sind og vil gerne drøfte alle problemerne i forbindelse hermed.

Jeg kan ikke som hr. Egon Jensen, allerede inden vi har begyndt dette arbejde, stille med nogle næsten uforbeholdne synspunkter om, hvad man skal gøre. Det må vel være det, vi skal undersøge og diskutere i udvalget.

Jeg synes også, jeg bør sige, at det er et meget stort arbejde, vi skal i gang med. Det må ikke gå sådan, at det bremser eller hindrer gennemførelsen af ting, som vi kan blive enige om, og som er praktiske, indtil udvalgsarbejdet er færdigt. Jeg ser gerne, vi i det udvalg, der nu nedsættes mellem første og anden behandling, drøfter udval-

[Jens Frandsen.]

gets arbejde og den fremgangsmåde, der kan benyttes.

Helge von Rosen: Jeg kan sige, at også det radikale venstre ser med sympati på forslaget. Hr. Aksel Larsen har sikkert ret i, at en samlet vurdering af forbrugsskatterne er tiltrængt; det gælder både deres hensigt, deres virkning på forbruget, deres fordelingsmæssige konsekvenser og deres administration, også ude i erhvervslivet, set i forhold til bl. a. provenuet. Jeg tror, opgaven bliver ret så byrdefuld og vel også langvarig, desværre. Især bliver det byrdefuldt for administrationen, der skal skaffe oplysningerne til udvalget. Jeg kan heller ikke frigøre mig for den tanke, at især måske de fordelingsmæssige aspekter ikke vil kunne belyses tilfredsstillende, uden at de bliver set i sammenhæng med den øvrige beskatning. Der bliver altså nok en tilføjelse til arbejdet dér.

Med disse bemærkninger kan jeg på det radikale venstres vegne anbefale forslaget.

Sigsgaard: Jeg kan også erklære mig som tilhænger af forslaget, men det skal nok siges, at man ikke skal stille alt for store forventninger til resultaterne af udvalgsarbejdet. Allerede under debatten her i dag er det jo kommet frem, at man har vidt forskelligt syn på, hvad der bør ske, hvilken linje der bør følges, når der skal ske ændringer i forbrugsbeskatningen. I forslaget siges det jo kun, at der skal foretages en undersøgelse og en vurdering. Det kan man jo godt bruge tid på, og det kan måske også vise sig at være værdifuldt, men jeg tror ikke, man skal forstille sig, at der kommer særlig epokegørende forslag frem fra udvalget her til folketinget. Det ville være udmærket, hvis der kom det, og hvis det gik i den rigtige retning.

Det fremgår ikke af forslaget, hvad forslagsstillerne egentlig selv kunne ønske sig af udvalgsarbejdet. Hvad er hensigten? Skal forbrugsafgifterne nedsættes og da hvordan, f. eks. sådan at de lettes for de små indkomster? Det kunne den tabel, der er opstillet i bemærkningerne til forslaget, og som viser, at disse forbrugsafgifter rammer de små indkomster meget hårdt, jo nok tale for. Skal provenuet være uændret, og i

så fald hvad skal ændringerne da gå ud på, lettelser for hvilke indkomstgrupper f. eks.? Skal provenuet eventuelt sættes op? Det kunne der også være nogle der mente — og hvordan skal det i givet fald sættes op? Er det kun en forenkling, forslagsstillerne vil have, en forenkling af administrative grunde f. eks.? Hvis det er det sidste, er forslaget i hvert fald ikke særlig vidtrækkende.

Jeg har som sagt desværre ikke så megen tro på, at der kommer noget særligt ud af forslaget, og i og for sig havde det været naturligt, om regeringen for længst var kommet med et oplæg til en sådan drøftelse og havde spillet ud med sine forslag gerne på en lidt uforpligtende måde. I stedet for pusler regeringen nu efter presseforlydende med planer om en forhøjelse af momsen, og en sådan forhøjelse vil jo gøre systemet endnu mere urimeligt.

Selv om forslaget altså ikke giver nogen som helst fornemelse af, hvad forslagsstillerne egentlig vil, kan systemet næppe gøres ret meget ringere som følge af det udvalgsarbejde, som forslagsstillerne nu vil have igangsat, og derfor kan vi altså støtte forslaget til folketingsbeslutning.

Ordføreren for forslagsstillerne (Aksel Larsen): Jeg tror ikke, det kan være opgaven under denne debat ved første behandling af et forslag til beslutning om nedsættelse af et udvalg at foretage en total kulegravning af hele forbrugsbeskatningen, og jeg tror heller ikke, det kan være opgaven ved denne lejlighed at fortælle, hvad det hele skal eller bør ende med, når dette udvalg, hvis det bliver nedsat, engang er færdig med sit arbejde. Det skal jeg altså ikke gå ind på. Jeg skal derimod takke finansministeren og takke partiernes ordførere for deres ganske vist med forskellige varmegrader udtrykte velvilige holdning over for forslaget.

Jeg er meget glad for, at det princip for arbejdet, der søges fastslået gennem dette forslag, hermed godkendes. Naturligvis bør det godkendes af den grund, at alle de forskellige og forskelligartede forbrugsskatter, vi har, ikke mindst punktskatterne, jo er kommet til verden til forskellige tider netop ved et samvirke mellem den til enhver tid siddende regering og folketinget. Der er sket uhyre mange ting i selve folketingsudval-

[Aksel Larsen.]

gene, der er også kommet afgiftssatser eller afgiftsideer frem, som finansministeren ikke havde tænkt på, før han kom til folketinget, og derfor er det naturligvis rimeligt, at man foretager dette arbejde ved et samarbejde mellem regering og folketing.

Jeg er da ganske klar over, at det forslag, vi har fremsat, bør underkastes en udvalgsbehandling. Der må jo overvejes dels udvalgets kommissorium, som finansministeren sagde, dels spørgsmålet om, hvorvidt udvalget lige netop skal være på 17 medlemmer, eller man måske skal have et helt andet og bedre arbejdende udvalg.

Jeg vil kun sige, at det er jo ikke nødvendigt ved denne behandling at understrege, at dette skal være et meget langvarigt arbejde, det skal tage meget lang tid osv. Det skal være et grundigt arbejde og et godt arbejde, men vi skal også se at blive færdige med det, og man behøver ikke på forhånd at stille det op, som om det er et umådeligt stort arbejde, så der kan gå både vinter og vår og næste sommer med og det hele år, før der overhovedet kommer noget resultat.

Nå, sådan går det nok heller ikke. Jeg takker for velviljen, og jeg regner med, at vi kan blive enige om, under hvilke former det pågældende arbejde skal indledes, når vi får et udvalg om det foreliggende forslag til beslutning.

Finansministeren (Poul Møller): Hr. Egon Jensen sagde, at regeringen ønsker jo alligevel at være herre over ændringerne, og man går ikke ind i et positivt og åbent samarbejde. Jeg vil ikke sige, at regeringen ønsker at være herre over ændringerne, men jeg vil sige, at flertallet her i folketinget naturligvis må afgøre, hvordan beskatningen skal være her i landet, hvad enten det drejer sig om afgifter eller om direkte skatter, den kendsgerning kan man ikke komme uden om, selv om man nedsætter nok så mange udvalg; ansvaret for statens indkomster må være folketingsflertallets.

Bedst er det, om dette flertal bliver så stort som muligt, og jeg håber, at det udvalg, som hr. Aksel Larsen og hans partifæller har stillet forslag om, kan blive så bredt, at vi kan få enighed om forslaget. Jeg går i hvert fald med åbent sind ind til

dette arbejde for at få enighed om de ændringer, der skal gennemføres i forbrugsafgifterne, og netop derfor vil jeg ikke foregribe udvalgets arbejde. Jeg nærer også så stor respekt for et folketingsudvalg, der skal arbejde, at det ikke ville falde mig ind at foregribe dets arbejde ved her at udtale mig om hverken benzinafgifter eller papir- eller papafgifter. Jeg går ud fra, at det netop er sådanne spørgsmål, vi skal behandle i det foreslåede udvalg, og jeg kan ikke se, det tjener noget formål, at vi binder os ved udtalelser her i dag, inden vi har undersøgt problemerne.

Jeg vil også sige, jeg møder ikke med nogen defaultisme over for dette arbejde. Jeg tror, det er rigtigt, at det er godt, at man nu prøver på at snakke sig til rette om, hvilke ændringer der kan finde sted i den nuværende forbrugsafgiftslovgivning, og når hr. Sigsgaard taler om, at man ikke engang har fået nogle uforpligtende regeringsforslag vedrørende punktafgifterne, så ved jeg ikke rigtig, hvad et uforpligtende regeringsforslag i virkeligheden er. Man har vel ikke tænkt sig, at regeringen skulle fremsætte afgiftsforslag, som den ikke var forpligtet på, og som den ikke ønskede at gennemføre eller ville ændre, således at det blev noget helt andet i stedet for?

Hr. Sigsgaard sagde også, at man puslede med momsens. For ikke at bringe uro i verden vil jeg gerne sige, at der er et eneste område, hvor der er tale om at ændre momsens, og som der arbejdes med. Det er det, som hr. Hans Kjær omtalte, nemlig kommunernes momsforpligtelse. Vi har jo tidligere med et folketingsudvalg drøftet spørgsmålet om kommunemomsen, og det problem er henlagt til et specialudvalg, som jeg håber vil kunne afgive betænkning, så et lovforslag kan fremsættes. Jeg går naturligvis også ud fra, vi vil gå med et sådant forslag til det udvalg, der bliver resultatet af forhandlingerne om det forslag til beslutning, der her er fremsat.

Egon Jensen: Jeg havde nu heller ikke ventet, at finansministeren skulle svare. Jeg rejste spørgsmålet og sagde netop, at så kunne finansministeren få tid til at overveje disse problemer. Jeg har ikke på nogen måde anfægtet, at finansministeren fortsat skulle være herre. Jeg ønsker tværtimod,

[Egon Jensen.]

at finansministeren længe må være herre, i hvert fald så længe denne regering sidder. Det, jeg pegede på, var betydningen af, at man ikke på forhånd havde lagt sig fast, således at vi fik mulighed for også at få indflydelse på det. Jeg er klar over, at detaljer går vi ikke ind i her; det er jo ikke det, det drejer sig om.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Kaj Andresen): Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af kildeskatteloven.

(Lovforslaget (nr. 38) findes i tillæg A. sp. 897, fremsættelsen i tidenden sp. 625).

Første næstformand (Kaj Andresen): Sammen med denne sag foretages de under punkterne 5-6 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om afgift af arv og gave.

(Lovforslaget (nr. 39) findes i tillæg A. sp. 801, fremsættelsen i tidenden sp. 626).

Første behandling af forslag til lov om ændring af landsskatteretsloven.

(Lovforslaget (nr. 40) findes i tillæg A. sp. 941, fremsættelsen i tidenden sp. 626).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Grünbaum: De 3 lovforslag til ændring af henholdsvis kildeskatteloven, loven om afgift af arv og gave og landsskatteretsloven hænger jo sammen, og de hænger

sammen med de nye regler om dødsbo-beskatningen. De giver, bortset fra de ændringer, der vedrører arveafgiften, altså ikke mig anledning til mere principielle skattepolitiske betragtninger.

Det må forekomme helt rigtigt, at der bliver en fælles skatte- og arveafgiftsmæssig fastsættelse af værdierne, og ligeså, at denne fastsættelse hurtigst muligt bliver bindende også i forhold til det offentlige. Dette gælder ligeledes de foreslåede regler om en forhåndsbesked om de skattemæssige spørgsmål. Ændringerne er i øvrigt alle af en så teknisk karakter, at de for mig at se bedst egner sig for drøftelse i udvalg. Der er mange detaljer, som vi må se nærmere på i udvalget, men vi er fra mit partis side ikke på forhånd imod de foreslåede ændringer.

Men som sagt, foruden de ændringer, der hænger sammen med dødsbo-beskatningen, er der også forslag om en lempelse af arveafgiften, når arven tilfalder ægtefællen. De skattefri 50.000 kr. foreslår finansministeren hævet til 100.000 kr. Det er en ret væsentlig forhøjelse, og lempelsen rækker helt op til ca. 500.000 kr. Derop til får man jo lempelser, når man hæver det skattefri beløb til 100.000 kr. Når provenutabet herved alligevel kun andrager ca. 3 mill. kr. årlig, er det jo simpelt hen udtryk for, hvor lille arveafgiften i virkeligheden er her i landet. Alligevel er vi ikke på forhånd imod denne lempelse, da det drejer sig om arv til ægtefællen, men vi vil gerne se på størrelsen af det foreslåede skattefri beløb i udvalget, og vi finder, at det samtidig kunne være rimeligt at se på en eventuel forhøjelse af arveafgiften, hvor det drejer sig om arv til fjernere slægtninge.

Den foreslåede udskydelse af betalingen af arveafgiften i et privat skiftet bo, der jo hænger nøje sammen med kildeskattereglerne, vil medføre et provenutab for statskassen, ganske vist et engangstab, men dog på ca. 30 mill. kr. Også det synes vi kan tale for en vis regulering opad. Arveafgifterne er jo meget lave her i landet, og i betragtning af den voldsomme skatteudskrivning, der vil ramme skatteyderne i øvrigt ved regeringspartiernes misbrug af kildeskatten fra 1. januar 1970, kan vi ikke se nogen som helst begrundelse for, at staten skal tage et provenutab på arveafgifterne;